

SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLÂM ENSTİTÜLERİ
TALEBE FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

Cahid BALTACI

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :

**A. Vehbi
VAKKASOĞLU**

IDARE MÜDÜRÜ :

İSMAİL L. ÇAKAN

BU SAYIDA

SELÂM	İSLÂM MEDENİYETİ
BÂTİNİLERİN TEFİSİRDEKİ YERİ	Doç. Dr. İsmail Cerrahoğlu
MINARELER (Şiir)	Halide Nusret ZORLUTUNA
İSLÂM'DA DİN EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİ	Zeki CÂNÂN
BİR KONUŞMA ÜZERİNE ...	Muhammed PASIÇ
CÜNEYD-İ BAĞDÂDÎ	Asist. Süleyman ATEŞ
AHMED 'B. ÂSİM EL-AN- TAKÎ (v. 220/835)	Dr. A. Subhi FURAT
ZEKAT MUVACEHESİNDE BORÇ VE ALACAKLARIN DURUMU —.....	Ali ŞAFAK
İSLÂM'A HAYRANLIK (Şiir)	İbrahim GÜLEÇ
İKİ MAKALE HAKKINDA DİN EĞİTİMİNDE SAMİMİ MİYİZ?	Prof. Muhammed Hamidullah
İKİNCİ DİL KONGRESİ MÜ- NASEBETİYLE —.....	Dündar FÂNİ
SOKAKLARIN ŞEHRİ (Şiir)	Mahir İZ
TÜRKLERİN İSLÂM'A YAP- TIKLARI HİZMETLER	Abdurrahim KARAKOÇ
ÇAĞRI (Şiir)	Dr. Y. Ziya KAVAKÇI
TÜRK TOPLUMUNDAKİ BÖ- LÜNME SEBEPLERİ	Rekin ERTEM
İBRET ALINACAK ÇOK ŞEY- LERİMİZ VAR AMA, ALA- BİLEN NEREDE?	Sabri AKDENİZ
SUALLERE CEVAPLAR	Hüsnü DIKEÇLİGİL
GÖRDÜKLERİM (Şiir)	Gazi MERT
TIRAMPACILAR	Muhsin İlyas SUBAŞI
YÂ MUHAMMED (Şiir)	Hilmi KURTULUŞ
MİLLÎ MÜSİKİMİZİ İLERİ GÖTÜRMEK İÇİN NELER, NASIL YAPILMALIDIR? ...	Abdurrahim GÜLER
HABER	Edip ÖZİŞİK
	İSLÂM MEDENİYETİ

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 82/1
Tel. : 22 46 02

CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme Ve Havale Adresi :
İSLÂM MEDENİYETİ, P.K. : 1315

S İ R K E C İ

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: T.I.H.O.M.C.F. Genel Başkanı: Mehmet **KARAMAN**
Kayseri: T.I.E.T.F. İkinci Başkanı: İ. N. **NURSAÇAN**
Konya : T.I.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başk. : Ahmet **FİDAN**
İzmir : T.I.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başk. : Orhan **ÇETİN**

TEKNİK KADRO

Dış Münasebetler : Mahmut **ÖZTÜRK**
Sekreter : Ressam :
Erdoğan **ATAK** Gürbüz **AZAK**
Dizgi ve Baskı : T A N M A T B A A S I — İSTANBUL
Yıl: 1. Sayı: 11
Basıldığı tarih: 15 Haziran 1968

ABONE

Yıllık : 12 sayı, 30. TL.

Altı Aylık : 6 sayı, 15. TL.

Öğrencilere % 20 Tenzilat yapılır.

Yabancı Memleketlere İki kati.

Bir sayısı : 250 Kuruş.

İLÂN TARİFESİ

Dış Kap.: 2 renk 2.500 TL.

Tek renk 2.000 TL.

İç Kapak: 2 renk 1.500 TL.

Tek renk 1.000 TL.

Renkli ilân-sahifesi :

Tamamı : 1.200 TL.

1/2 : 750 TL.

1/4 : 400 TL.

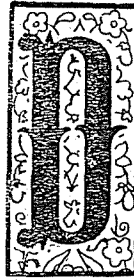
1/8 : 250 TL.

Mecmuamızdaki yazılar me'haz gösterilmeden alınamaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmasin iade edilmez.

Maarif

Dünder FÂNİ
(Maarifçi)

Din eğitiminde samimi miyiz?

İNİ terbiye ve eğimin üzerinde duracak değiliz. Zira milli ve insanî duygulara sahip olup da dinî eğitimin lüzumuna inanmayan kimse görmüyoruz. Görsek de bu görünüşe kanmıyoruz. Çünkü din duygusu fitridir.

Milletin bu his ve düşüncesine muttaki olan idâreciler, işte liselerimize din derslerini koydular. Tabii bu hareketleriyle milletin kalbinde büyük bir mevki kazandılar. Kendilerini tebrik etmek isteriz.

Fakat hemen kaydedelim ki, biz bunda samimi-yetsizlik değilse bile, idare mekanizmamızın maarif kadrosunda büyük bir bilgisizlik veya — hiç değilse — biganelik sezilmektedir. Çünkü Liseli gençlerimize sunulmak üzere okul programlarına yerleştirilen bu bir saatlik din dersi ne yazık ki, tatbikat bakımından son derece faydasız ve sakattır. Metod ve eğitim kaidesine tamamen aykırıdır. Buyurunuz bu der-si programa koyan Millî Eğitim Bakanlığının kararını beraber-ce tetkik edelim: İşte Karar:

Maarif Bakanlığı Sayı 343/21 Eylül 1967.

“Lise ve dengi okullara. 1 ve 2. sınıflarında Anayasanın “Laiklik” prensiplerine ve “ihtiyârilik — isteğe bağlılık —” kaydına uyularak normal ders saatleri dışında haftada birer saat üzerinden Din Bilgisi okutulmasına...”

MADDENİN ÖZELLİKLERİ:

① — İhtiyar — isteğe bağlılık — ; yani bu derse talebe isterse girecek, arzu etmezse girmeyecek. “Ee! Laiklik prensibine tam uygun bir anlayış. Sakatlık bunun neresinde?” diyecekler. Belki doğru ve haklıdır. Ama biz ihtiyârilikten bunu anlamıyoruz.

15 - 16 yaşlarında bir lise genci. Gençliğin en çılgın, en hür, en bağımsız ve en asi bir çağı. Bütün bağ ve kayıtlardan kurtulma his ve duygularının en hareketli devresi. Böyle bir çağda gence, kendisine tamamen manevî ve ideal kazançlar değil, mad-dî zahiri ve yakın geleceğe ait imkanlar sağlayacak olan bir dersi, meselâ, fizik, yabancı dil... ihtiyari tutulsun. Netice, Kendisine idealin, istikbalin ve manevî dünyanın kazanç ve imkan-larını sağlayan din dersinden daha farklı olmayacak ve şuphe-

siz genç, ona da ötekisinden daha fazla istekli görünmiyecektir.

Öyleyse ihtiyarı olan din dersini delikanlı dediğimiz gence sunarken ona kanunî bir ikramla değil, ama hiç olmazsa psikolojik bir cazibe ile iletmek ve uzatmak mecburiyetindeyiz. Mesela Ortaokullarımızda Tarım ve Ticaret, Liselerde, Resim, Müzik... dersleri de ihtiyarıdır. Ama bu ihtiyarlık "genç istemezse bunların topunu birden reddeder, isterse alır" şeklinde değil, belki "bunlardan birini seçer, alır" demektir. Bu da Onun, o dersi daha iyi yapmasına ve çalışmasına vesiledir. O halde din dersinin ihtiyarlığı de böyle olabilirdi ve olmak mecburiyetindeydi... Bunu alan genç, mutlaka ikinci bir ağırlıktan kurtulmalı, din dersine girene mutlaka diğer taraftan bir kolaylık gösterilmeliydi.

② — Kararın ikinci prensibi olan "normal dersler dışında" kaydı ise, öğretim psikolojisine, eğitim kurallarına tamamen zıd, tamamen aykırıdır. Tabii bir caizse bu "dam üstünde saksakağan"dır.

Psikolojisini zikrettiğimiz genç, 6 - 7saatlik bir yorgunluktan sonra, tamamen ek ve çıkıntı vaziyetinde ve ihtiyarı, yani angarya kabilinden olan "bu derse gir" derken; "Eh! Bu senin arzun ve isteğin, daha doğrusu senin cezan, Ne yapalım durum bu. Biliyoruz 6 - 7 saat ders yaptın, yoruldu. Kafan da şişti. Arkadaşlarının bir kısmı (din dersine girmeyenler) da gitti ve şimdî dışarıda oynuyor, geziyor. Ama madem ki sen istedin, bir saat daha din dersini. Katlan, katlan bir saat daha. Katlanmazsan sen bilirsin. Farkındayız okulumuz çift tedrisatli. Saat 13 - 14... oldu. Karnın da iyice acıktı. Ama ne olursa olsun. Bizim yapacağımız hiç bir şey yok. Gönlün yoksa, girmeseydin, girme.."

ŞİMDİ soruyoruz Maarifin mes'ul şahıslarına ve Talim - Terbiye'nin yüce dânâlarına,

Belki Psikoloji kitaplarında ezberlediğiniz kâide ve satırları unuttunuz. Ama acaba kendiniz okul sıralarında hiç talebe olarak bulunmadınız mı? Yoksa o günleri de mi unuttunuz da "talebe, talebedir" diyemediniz ve bu psikolojiyi hiç düşünmediniz, düşünemediniz.

Yoksa insanın aklına bir başka ihtimal daha geliyor: "Ey millet! Din, din, dindersi.. deyip duruyordunuz. Alın işte koyduk. Ama ne yapalım. Bakın çocuklarınız istemiyor. Zorla mı? Ya, sonra laiklik prensibi var. Biz onları nasıl okumağa zorlayabiliriz. Hem biz değil, siz de zorlayamazsınız. Demokrasi ve hürriyet var. Ne yapalım?" denilmek mi isteniyor?

Kehanette bulunmuyoruz. Olanı ve olacağı söylüyoruz. Bu şartlar altında Liselerimizde din derslerine iştirak fazla olmayacaktır ve ilk emarelerini de göstermiştir. Bir çok liselerimizde iştirak nisbeti yüzde 20 - 25 arasındadır. Daha yukarıya çıkmayacak olan bu nisbetin (İnşallah aksi olur da biz yanılmış ve utanmış oluruz) daha da aşağılara düştüğünü görürsek şaşmıyalım. Ve bunun vebâlini millete ve gençliğe yüklemiyelim. Çünkü realite tahmin edilenden de başkadır ve gençlik din dersine oldukça susamıştır. Size istatistik rakamlar vereyim.

BİLİYORSUNUZ ortaokullarımızda din dersisenelerden beri vardır ve ihtiyarıdır. Bu ihtiyarlığa rağmen meselâ, Elazığ Devrim Ortaokulunda durum şudur:

1 ve 2. sınıf talebe mevcudu	: 480
Din Dersine girmeyen talebe mevcudu	: 2
Din Dersine giren talebe mevcudu	: 478

Girmeyen bu iki öğrenciyi merak ettinizse, söyleyeyim: Elizabeth ve Ishak. Görüyorsunuz ya Müslüman - Türk çocuklarının Din Dersine iştiraki yüzde yüz.

"Doğu Anadolu fazla dindar ve muteassıbtır" diyeceksiniz. Buyurun size Batıdan, İstanbul'dan misâl vereyim:

Kadıköy Kemal Atatürk Ortaokulu;

1 ve 2. sınıf öğrenci mevcudu	: 1080
Din Dersine girmeyen öğrenci adedi	: 12
Din dersine giren öğrenci adedi	: 1068

Girmeyenleri yine merak etmeyin: Albert, Esteryol, Sara, Meri...

O halde iştirak yine aynı % 100.

Bir de acıb şekliyle Liselerimize bakalım.

İstanbul Kabataş Erkek Lisesi;

1 ve 2. sınıf talebe mevcudu	: 1500
------------------------------	--------

Din Dersine iştirak etmeyen öğrenci mevcudu	: 1200
---	--------

Din Dersine iştirak eden öğrenci mevcudu	: 300
--	-------

yani % 20 ...

İnsan bu nisbet karşısında ister istemez soruyor: Acaba orta okulda topyekûn dindersine giren müslüman evladı, liseye gelince dinin lüzumsuz olduğuna mı kani oluyor? Yoksa Din Dersinin ayıbını mı görüyor da ondan uzaklaşıyor, kaçıyor, girmiyor?

Hayır hayır! Ne o. Ne de öteki.. Gençleri suçlamayınız. Kabahatli onlar değil. Din Dersini istemeyen, sevmeyen de onlar değil. Ama unutmayın, elbette onu ve onları sevmeyenler var. Perdeyi kaldırırsanız o suratlar görünür.

HELE yeni orta dereceli okul yönetmenliğinin, din dersi ile ilgili "kuşkonmaz" bir hükmü var ki, din dersine akan bütün temayüllerin kökünü kurtan gözünü kezzapla kör eden bir hüküm. Eskiden her ders gibi din dersinin notu da diğer derslerin notu ile birleşir, ortalama ona göre alınır. Ve talebe (şayet iyi ise) din dersinin yüksek notundan puan doldurmada istifade ederdi. Aydan gelme(!) yeni hükme göre ise, öğrenci 3 - 4 dersten zayıf ta olsa, diğer derslerinin notları ve puan ortalaması yüksek olursa sınıfını geçebilir. Ancak din dersinin notu (pek - pek yüksek de olsa) umûmi derslere ve puanlamaya karıştırılmaz. Onun, ötekiler içinde (müsbet de olsa) yeri ve fonksiyonu yoktur.

Ne dersiniz; din eğitiminde samimi miyiz?